

Hvorfor er det vokale feltet mindre viktig enn det instrumentale?

Tradisjon på godt og vondt

CD Klassisk

Arvo Pärt *Adam's Lament*

Med: Latvian Radio Choir, Sinfonietta Riga, Vox Clamantis,

Estonian Philharmonic Chamber Choir, Tallinn Chamber Orchestra og Tonu Kaljuste (dirigent)

Varm, stor og lys fremføring av Pärts tonespråk

Korverk av Valen, Berg, Messiaen og Webern *Refractions*

Med Det Norske Solistkor, Kringkastingsorkesteret og Grete Pedersen (dirigent)

Modernistiske strømninger koplet med god artikulasjon og lekenhet

Jeg tenker på vaner når jeg lytter til to ferske utgivelser med vokalmusikk. Nyst er Solistkorets plate, og når jeg blar gjennom platebunken for å finne et passende følge, tenker jeg at vektingen er skjev. Det vrirler av orkestermu-

Det Norske Solistkor og dirigent Grete Pedersen har dyrket frem en fantastisk klarhet i tonen, mener anmelder Ida Habbestad.
FOTO: OLE KALAND/NRK

sikk. Men hos de mest toneangivende selskapene er vokalensemblen sjelden kost.

Mye av det vi gjør er forankret i tradisjoner, i holdninger som vi har etablert. Platen jeg finner frem til understreker dette. I presentasjonen av Arvo Pärt opplever jeg at ECM bevisst vil skape tradisjon av ny musikk. Selskapet gir oss den samme innpakningen igjen og igjen, av skinnen fra et kirkerom. På baksiden sitter komponisten

på en kirkebenk, fordypet i sitt eget partitur.

Kjernetolkere

Dirigent Tonu Kaljuste og baltiske kor, med det estiske filharmoniske kammerkor i spissen, er kjernetolkere av Pärts musikk. De jobber varmt og stort med en musikk det er krevende å holde oppe. Klangidealet likner det russisk-ortodokse, men inneholder også mye lys. Med dem ved roret vet man på

forhånd mye om hvordan tolkningen vil høres ut. Stykkene her er optimistiske, nesten dansende, men kretser stadig rundt den samme kjernen.

Det som rører meg ved uttrykket er nettopp det bastante. Insisteringen på enkle, men grunnleggende materialer; treklangene og melodien, og på det å stå steilt i spenningen som oppstår når de går imot hverandre og skaper dissonanser.

Lett alvor

På Det Norske Solistkor og dirigent Grete Pedersens plate finner vi også alvor, men uttrykt annerledes, ja, diametralt motsatt hos Fartein Valen. Hos ham er det ikke treklangene som bærer, men stemmelinjene. Veven av stemmer kommer særlig til sin rett når de er fremført slankt og tett til tonen, slik som her.

Også Solistkorets syngemåte kan plasseres i en tradisjon. Noen kaller den nordisk, et ideal hvor man dyrker det enkle, unge og fleksible. Det hender jeg ønsker meg større fylde, i alle stemme-grupper. Hos Solistkoret får man i stedet en fantastisk klarhet i tonen.

Den gjør at de kan jobbe lett

og lekent, som i Messiaens *Cinq Rechants* der de treffer store, unisone sprang med eleganse. Der kor som Stuttgart Vokalensemble ivaretar det fyldig fløyelskledd – kan hende den katolske stemningen hos Messiaen – er Solistkorets versjon direkte og utislørt. Den antyder komponistens fascinasjon for ulike folkekulturer mer artikulert enn jeg finner hos noen andre.

Vanetenkning

Uansett teknikk og repertoarvalg er vokalensemblen underordnet de instrumentale. Bare tell antall profesjonelle orkestre i Norge, og sammenlikne med proffkoret som ikke finnes. Hvorfor er det slik?

De fleste argumenter har med tradisjon å gjøre. Mye handler om hvem som har skrevet historien, og hvem som har kunnet påvirke den. En stemme har muligens færre tekniske muligheter enn et instrument, og instrumentmengden er selvsagt større.

Men kanskje er det også slik at måten vi tenker strukturelt om feltet på har like mye å gjøre med vante mønstre som med mulighetene som faktisk finnes.

Ida Habbestad

Vinterferie?

Gjør dine endringer på ap.no/minside

Aftenposten